

**KOMUNITNÝ PLÁN
SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE
MALÉ TRAKANY**

2018

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

© MOAD, s.r.o.

Komunitný plán obce Malé Trakany je vlastníctvom, imaním obce Malé Trakany.

Komunitný plán obce Malé Trakany je autorským dielom MOAD, s.r.o.

Autorské práva na systém, formu a obsah spracovania a zoradenia jednotlivých informácií sú vyhradené pre spracovateľa projektu – spoločnosť MOAD, s.r.o. a sú jej vlastníctvom.

Akokoľvek zneužitie autorského práva fyzickou alebo právnickou osobou, kopírovanie celku, alebo jeho jednotlivých častí, alebo iné zneužitie má za následok trestnoprávnú zodpovednosť!

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Názov:	Komunitný plán sociálnych služieb obce MALÉ TRAKANY na roky 2018 – 2024
Územné vymedzenie :	Košický samosprávny kraj Obec: MALÉ TRAKANY
Plán rozvoja obce schválený:	
Dátum schválenia Komunitného plánu:	
Dátum platnosti Komunitného plánu:	31. 12. 2024
Spracovateľ:	MOAD, s.r.o. Jesenná 6, 040 01 Košice, IČO: 48 189 308 Registrácia: Okresný súd Košice I., Odd. Sro, vložka: 37460/V

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

OBSAH

ÚVOD	5
1 KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	7
1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA	7
1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU	8
1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNA ÚPRAVA	8
1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV	9
1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY	10
1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU OBCE	11
ANALYTICKÁ ČASŤ	12
2 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCE	12
3 SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE	13
4 KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB	21
5 ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCE	26
STRATEGICKÁ ČASŤ	32
7 PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA	33
8 REALIZAČNÉ ZÁZEMIE	42
9 FINANČNÉ ZÁZEMIE	44
ZÁVER	44

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

ÚVOD

V súlade s úvodnými ustanoveniami zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej aj „zákon o obecnom zriadení“) „Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov“ obec Malé Trakany dlhodobo rozvíja dialóg a aktívnu spoluprácu so štátnou správou, subjektmi tretieho sektora, cirkevnými a charitatívnymi organizáciami aj komunitami obyvateľov o ústretovom napĺňaní a identifikácii najlepších riešení v oblasti sociálnych služieb.

Obsahovú náplň sociálnych služieb vymedzuje zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sociálnych službách“) hneď v úvodnom ustanovení:

Sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na

- a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny,
- f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.¹

Pri analýze zákonného vymedzenia sociálnych služieb je pre obec, ako jedného z kľúčových partnerov sociálneho dialógu a sociálnej pomoci dôležité identifikovať nie len obsahové vymedzenie sociálnych služieb, ale aj subjekty, ktoré sú prijímateľmi, alebo môžu byť budúcimi prijímateľmi sociálnej pomoci, teda definovať, komu má byť sociálna služba určená.

¹ §2 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Jedným zo spôsobov zodpovedného prístupu obce k vytváraniu ústretových sociálnych služieb a sociálnej pomoci svojim občanom, k zabezpečeniu aktuálnych aj budúcich možných sociálnych potrieb, k plánovaniu zdrojov na plnenie sociálnych potrieb ako aj k identifikácii ďalších súvisiacich služieb, subjektov či skutočností je **komunitné plánovanie**.

Podobne ako aj ďalšie rozvojové programy, aj **Komunitný plán sociálnych služieb** (ďalej aj „*Komunitný plán*“) je dokumentom, ktorého tvorbu obci ukladá zákonodarca.² Odhliadnuc od formálnej „povinnosti“ je k plánovaniu a rozvoju sociálnych služieb potrebné pristupovať mimoriadne citlivo a zodpovedne. Komunitný plán sociálnych služieb podrobne rozpracováva sociálnu oblasť potrieb a služieb v obci, mapuje demografický vývoj, identifikuje sociálne potreby občanov a hľadá spôsob poskytovania a zabezpečenia očakávaných služieb a pomoci. **Je výsledkom dôslednej analýzy aktuálneho demografického stavu obce, rozsiahleho sociálneho dialógu s obyvateľmi, starostlivého vyhodnocovania ich potrieb a úprimnej snahy manažmentu obce do budúcnosti nastaviť a zabezpečiť dôveryhodné a dôstojné sociálne zázemie pre občanov obce.**

V centre pozornosti je obyvateľ obce Malé Trakany (ďalej aj „*obyvateľ obce*“, „*občan*“, „*fyzická osoba*“).

² §80 písmeno a) zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

1. KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

1.1 ÚČEL KOMUNITNÉHO PLÁNU A JEHO PRÍPRAVA

Komunitný plán sociálnych služieb obce (ďalej aj „*Komunitný plán*“) je materiálom, ktorý vychádza zo znalosti daného územia, starostlivo mapuje jeho zdroje a usiluje o dosiahnutie „verejného a sociálneho prospechu“, určuje potreby rozvoja sociálnych služieb a tiež personálne, finančné, organizačné a prevádzkové podmienky na ich zabezpečenie. Zároveň využíva silné stránky a príležitosti a minimalizuje slabé stránky v prospech stanovenia reálnych cieľov.

Komunitný plán obce je strednodobý koncepčný programový dokument, ktorý obsahuje analýzu sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej sociálneho vývoja, stanovuje ciele a potreby a tiež určuje priority v rozvoji sociálnej infraštruktúry. Priamo nadväzuje na Program rozvoja obce a podrobnejšie rozpracováva sociálnu oblasť, zohľadňuje miestne a regionálne špecifiká v oblasti sociálnych služieb, popisuje kľúčové javy v obci, hodnotí ich a navrhuje k nim dlhodobé priority a opatrenia. Ich realizácia by mala viesť k pozitívnemu rozvoju sociálnych služieb daného územia. Komunitný plán odpovedá na otázku, ako naďalej koordinovať činnosť sociálnych služieb vo vnútri obce, aby sa dosiahlo riešenie problémov, ktoré sú dôležité pre sociálne znevýhodnených obyvateľov obce, ale tým aj pre všetkých obyvateľov obce.

Kľúčovou ambíciou Komunitného plánu je stať sa základným nástrojom usmerňovania finančných, materiálnych a ľudských zdrojov v oblasti sociálneho rozvoja a koordinácie príslušných činností v územnom obvode obce Malé Trakany.

Starostka obce Malé Trakany poverila spracovaním rozvojového dokumentu obce odborníkov spoločnosti MOAD, s.r.o, ktorá sa zaoberá rozvojovými a edukačnými aktivitami v komunálnej oblasti. Spoločne stanovili pracovnú aj riadiacu skupinu. Kľúčovým partnerom spracovateľa sa stalo obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo prihliadalo na záujmy sociálneho rozvoja obce a jej obyvateľov. O zámeroch sociálnych potrieb obce sa viedli aj vedú verejné diskusie na viacerých zhromaždeniach. Komunitný plán obce tak svojim reálnym obsahom zodpovedá možnostiam obce a potrebám jej obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

1.2 SPRACOVANIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

NÁZOV DOKUMENTU	Komunitný plán sociálnych služieb obce MALÉ TRAKANY na roky 2018 - 2024
FORMA SPRACOVANIA	Komunitný plán obce Malé Trakany je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou.
RIADENIE PROCESU SPRACOVANIA	Proces spracovania Komunitného plánu obce koncepčne aj metodicky riadil spracovateľ: MOAD, s.r.o. Manažér za spracovateľa: JUDr. Monika Jurčová Riadiaca skupina: Csilla Bálintová starostka Pracovná skupina: Bc. Gabriela Karasová Arpád Fúrik
OBDOBIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v období apríl – jún 2018
FINANCOVANIE SPRACOVANIA	Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.

Zdroj: spracovateľ

1.3 VÝCHODISKOVÉ KONCEPČNÉ DOKUMENTY A RÁMCOVÁ PRÁVNA ÚPRAVA

Komunitný plán obce je spracovaný v zhode s programovými princípmi Európskej únie, ktoré kladú dôraz na plánovanie a súlad medzi názormi verejnej správy, podnikateľského a občianskeho sektora, je v súlade s prijatými koncepciami štátu aj rezortnými stratégiami.

Východiskové koncepčné dokumenty sú najmä:

- Národné priority sociálnych služieb
- Konceptia rozvoja sociálnych služieb Košického samosprávneho kraja
- Plán rozvoja obce (Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja) obce
- ročný a viacročný rozpočet obce a ďalšie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Právnym rámcom spracovania Komunitného plánu obce je najmä:

- zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov
- zákon č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- zákon č. 365/2004 Z.z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon)
- zákon č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov a ďalšie.

1.4 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Prijímateľ sociálnej služby je fyzická osoba, ktorej sa za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách poskytuje sociálna služba.³ Je to človek v nepriaznivej sociálnej situácii, pre ktorého sú sociálne služby adresované, ale aj človek, ktorý v nepriaznivej sociálnej situácii môže byť v budúcnosti.

Poskytovateľom sociálnej služby je za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách obec, právnická osoba zriadená obcou alebo založená obcou, právnická osoba zriadená vyšším územným celkom alebo založená vyšším územným celkom (ďalej len „*verejný poskytovateľ sociálnej služby*“) a iná osoba (ďalej len „*neverejný poskytovateľ sociálnej služby*“).⁴

Partnerstvo je podľa zákona o sociálnych službách zoskupenie osôb vytvorené na účel realizácie projektov alebo programov na predchádzanie vzniku alebo zmiernenie nepriaznivých sociálnych situácií fyzických osôb alebo na riešenie týchto situácií a projekty alebo programy komunitnej práce. Partnerstvo môže byť vytvorené najmä obcou, vyšším územným celkom, úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, zástupcami komunity a inou osobou.⁵

³ §3 odsek 2 zákona o sociálnych službách

⁴ §3 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁵ §4 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Komunita je podľa zákona o sociálnych službách⁶ skupina osôb, ktorá žije v určitom zoskupení určenom najmä ulicou, mestskou časťou, obcou, mestom a ktorú spájajú spoločné záujmy, hodnoty a ciele.

1.5 ZÁKLADNÉ PRÁVA A POVINNOSTI PRI POSKYTOVANÍ SOCIÁLNEJ SLUŽBY

Základnou zásadou v oblasti sociálnych služieb pri aplikácii ustanovení zákona o sociálnych službách a ďalších súvisiacich všeobecne záväzných právnych predpisov je zásada rovnakého zaobchádzania.⁷

Fyzická osoba má za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách právo výberu sociálnej služby a formy jej poskytovania a právo výberu poskytovateľa sociálnej služby.⁸

Fyzická osoba má právo:

- a) na poskytovanie sociálnej služby, ktorá svojím rozsahom, formou a spôsobom poskytovania umožňuje realizovať jej základné ľudské práva a slobody, zachováva jej ľudskú dôstojnosť, aktivizuje ju k posilneniu sebestačnosti, zabraňuje jej sociálnemu vylúčeniu a podporuje jej začlenenie do spoločnosti,
- b) na zabezpečenie dostupnosti informácií v jej zrozumiteľnej forme o druhu, mieste, cieľoch a spôsobe poskytovania sociálnej služby, o úhrade za sociálnu službu a o cieľovej skupine, ktorej je poskytovaná.⁹

Poskytovateľ sociálnej služby je povinný:

- a) prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby,
- b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností,
- c) poskytovať sociálnu službu na odbornej úrovni,
- d) spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénnou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej

⁶ §4 odsek 3 zákona o sociálnych službách

⁷ §5 zákona o sociálnych službách

⁸ §6 odsek 1 zákona o sociálnych službách

⁹ §6 odsek 2 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.¹⁰

1.6 OSNOVA KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE

Komunitný plán obce formuluje aktuálne kľúčové problémy obce v sociálnej oblasti, jasne definuje jej strategické ciele, rozvojové priority a opatrenia. Navrhuje rad na seba nadväzujúcich krokov, ktorými sa koordinuje činnosť vo vnútri obce tak, aby sa dosiahlo riešenie problémov v prospech obyvateľov. Jeho obsahová štruktúra zodpovedá aktuálnym potrebám a člení sa na:

- Úvod
- Analytická časť
- Strategická časť
 - Programová štruktúra
 - Realizačné zázemie
 - Finančné zázemie
- Záver

¹⁰ §7 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

ANALYTICKÁ ČASŤ

2. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O OBCI MALÉ TRAKANY

2.1 PREHĽAD ZÁKLADNÝCH ÚDAJOV

Katastrálna výmera obce: 1 086 ha

Počet obyvateľov k 31. 12. 2017: 1 158

2.2 GEOGRAFICKÁ POLOHA OBCE

Obrazok 1 Poloha obce

2.3 HISTÓRIA OBCE

Laténsko-dácke sídlisko. Obec je doložená v roku 1332 ako Tarkan, z roku 1339 ako Kystarkyan, z roku 1927 ako Malý Tarkan, z roku 1948 ako Malé Trakany, maďarsky Kistárkány. Patrila zemianskym rodinám, v roku 1417 Perényiovcom a iným. V roku 1557

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

mala 3 porty, v roku 1715 mala 6 opustených a 8 obývaných domácností, v roku 1787 mala 49 domov a 271 obyvateľov, v roku 1828 mala 44 domov a 338 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom, ovocinárstvom a vinohradníctvom. V rokoch 1890-1990 sa mnohí vysťahovali. Za I. ČSR boli obyvatelia roľníci a poľnohospodárski robotníci. V rokoch 1924-1948 pracoval v obci liehovar. Obec bola v rokoch 1938-1944 pripojená k Maďarsku.

Maráza obec sa spomína v roku 1320. V roku 1619 bola celkom opustená.

3. SOCIÁLNO DEMOGRAFICKÝ VÝVOJ A STAV OBCE

3.1 OBYVATEĽSTVO

3.1.1 VÝVOJ POČTU OBYVATEĽOV

Dlhodobý vývoj počtu obyvateľov vypovedá o stabilizovanom demografickom vývoji obce v sledovanom období. V posledných rokoch je zaznamenaný kolísavý, mierny pokles počtu obyvateľov, čomu zodpovedá aj krivka prirodzeného prírastku, ktorá je prevažne v záporných číslach. Pokles počtu obyvateľov je napriek tomu, že obec dlhodobo vytvára priaznivé podmienky pre mladé rodiny a podporuje individuálnu výstavbu domov. Uvedenými opatreniami sa nezastavil odchod mladých rodín do iných obcí a regiónov za prácou.

Tabuľka: Vývoj počtu obyvateľov v obci

2012	2013	2014	2015	2016	2017
567/602	582/606	578/603	552/608	573/582	579/579

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018, stav k 31. 12. 2017

Tabuľka: Vývoj prírastku obyvateľov obce

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
NARODENÍ	10	12	7	16	17	12
ZOMRELÍ	11	15	16	13	22	19
PRÍRASTOK	-1	-3	-9	3	-5	-7

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018, stav k 31. 12. 2017

V obci žije 98% obyvateľstva maďarskej národnosti, zvyšné obyvateľstvo má národnosť slovenskú.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

3.1.2 VEKOVÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

V obci je možné sledovať primeraný stav obyvateľov v produktívnom veku ku „seniorom“. O vekovej štruktúre obyvateľov najlepšie vypovedá hodnota indexu starnutia, ktorá v obci dosiahla hodnotu 0,902. Táto hodnota vyjadruje podiel obyvateľov v neproduktívnom veku (60 rokov a viac) ku počtu obyvateľov vo veku 0 -15 rokov. Aktuálna hodnota indexu vypovedá o stabilizovanom stave obce, so sklonom k pomalému a miernemu starnutiu populácie, čo je však všeobecný stav v rámci celého Slovenska.

Tabuľka: Zastúpenie vekových kategórií v obci

0 – 15 ROKOV	15 – 30 ROKOV	30 – 62 ROKOV	VIAC AKO 62 ROKOV
94/100	130/126	289/247	64/111

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

3.1.3 VZDELANOSTNÁ ŠTRUKTÚRA OBYVATEĽOV

Vzdelanie obyvateľov úzko súvisí so schopnosťami a zručnosťami uplatniť sa na trhu práce. Mimo väčších miest, v regiónoch kde prevažujú menšie obce je vzdelanostná úroveň obyvateľov tradične nižšia, čo prináša riziko vyššej nezamestnanosti. Naopak vyššie vzdelanie obyvateľov prináša vyššie využitie ekonomického potenciálu obce.

V obci celkovo prevažujú obyvatelia v aktívnom veku obyvateľov so základným vzdelaním a s učňovským vzdelaním bez maturity. Podiel vysokoškolsky vzdelaných ľudí nie je zanedbateľný a zodpovedá vzdelanostným potrebám regiónu. Najviac vysokoškolsky vzdelaných obyvateľov je v technických odboroch, pedagogický smer ekonomika a sociálne vedy.

Zo vzdelanostnej štruktúry obyvateľov obce vyplýva, že remeselné zruční obyvatelia sú silným potenciálom obce. Záujem obyvateľov vzdelávať sa prioritne v odbornom školstve rôznej úrovne zodpovedá aj pracovným možnostiam a ponuke trhu práce v regióne a jeho blízkom okolí.

3.1.4 ZAMESTNANOSŤ OBYVATEĽOV

Obec Malé Trakany sa nachádza v regióne s dlhodobou vysokou mierou nezamestnanosti, kde je ponuka práce hlavne v okresnom meste Trebišov a v meste Veľké Kapušany, prevažne vo verejnom sektore a u menších podnikateľov - zamestnávateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Významný podiel obyvateľov, približne 15% dochádza za prácou mimo región, v týždňových aj mesačných intervaloch hlavne do zahraničia.

Počet dlhodobo nezamestnaných v posledných rokoch poklesol, obec aktuálne zamestnáva na aktivačných prácach približne 95 uchádzačov o zamestnanie.

Tabuľka: Základná charakteristika vývoja využívania aktivačných prác

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Počet obyvateľ na aktivačných prácach	100	140	130	125	128	95
Počet obyvateľov na absolventskej praxi		3	4	2		

Zdroj: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, 2018

Pre obyvateľov obce sú pracovné príležitosti hlavne vo verejnej správe, k významným zamestnávateľom v obci a regióne patrí ŽSR a Cargo.

3.1.5 BÝVANIE OBYVATEĽOV

S demografickým vývojom obyvateľov v obci a pracovnými príležitosťami v regióne úzko súvisí aj rozvoj individuálnej výstavby a záujem mladých rodín nevysťahovať sa do iných obcí či vzdialenejších centier, ale ostať v obci. Obec dlhodobo venuje pozornosť vytváraniu priaznivých podmienok pre individuálnu výstavbu, aj keď pozitívny rast počtu obyvateľov to významne neovplyvňuje. Najviac domov sa postavilo do roku 1970.

Občania obce žijú v rodinných domoch, čo zodpovedá dedinskému charakteru obce a celého regiónu. Prevažná väčšina obývaných domov je využívaná na trvalé bývanie, 27 domov je neobývaných a 10 domov je obývaných prechodne, spravidla na víkendovú rekreáciu. Obec má 15 obecných bytov.

Tabuľka: Prehľad domového a bytového fondu

RODINNÉ DOMY			BYTY V BYTOVÝCH DOMOCH	
TRVALO OBÝVANÉ	PRECHODNE OBÝVANÉ	NEOBÝVANÉ	OBECNÉ BYTY	SÚKROMNÉ BYTY
270	10	27	15	6

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

Tabuľka: Vek domového fondu

POSTAVENÉ V ROKOCH				
do 1919	1920 – 1970	1971 - 1991	1992 – 2005	2006 - 2016
10	214	50	30	3

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

3.2 OBČIANSKA VYBAVENOSŤ , SLUŽBY A ZÁZEMIE

3.2.1 STAV TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

Obec má pomerne solídne vybudovanú technickú infraštruktúru. V obci je zavedený plyn, aj vodovod do domácností, kanalizácia obce je v štádiu výstavby.

Systém likvidácie odpadových vôd v obci je nevyhovujúci. V obci nie je vybudovaná čistička odpadových vôd. Splašky z nehnuteľností sú odvádzané spravidla do zastaralých septikov a suchých záchodov, ktoré vo väčšine prípadov nie sú dokonale izolované, takže dochádza k znečisťovaniu podzemných vôd a tým aj k zhoršovaniu životného prostredia.

Odber a dodávka tepla je v obci len z lokálnych tepelných zariadení na báze spaľovania plyných palív a v malej miere elektrickou energiou a tuhým palivom. Rodinné domy sú zásobované pre vykurovanie a prípravu teplej úžitkovej vody väčšinou z vlastných zdrojov tepla a to formou malých kotlov, prípadne ako etážové vykurovanie na báze zemného plynu.

V obci nie sú výrobné zdroje elektrickej energie. Dodávka a rozvod elektrickej energie je zabezpečovaná Východoslovenskou energetikou a.s., závod Košice. Kapacita tejto rozvodne je dostačujúca, v prípade požiadaviek je technicky realizovateľné jej navýšenie. Rozvodná vzdušná sekundárna sieť v obci je na betónových stĺpoch.

Na území obce existuje pevná telefónna sieť spoločnosti Slovak Telecom a.s., vyhovujúce pokrytie signálom GSM komerčných operátorov nie je dostačujúce. Územie obce je pokryté televíznym signálom, obec nie je napojená na káblovú televíziu. Pripojenie na internet je dobré, internet je bežne prístupný pre obyvateľstvo v dostačujúcej miere, kapacite a rýchlosti. Internetové pripojenie je len cez mobilných operátorov a spoločnosť Telecom a.s.

Obec má vybudované verejné osvetlenie, ktoré je zastaralé a nezodpovedá technickým požiadavkám. Obecný rozhlas je v obci vybudovaný, je po rekonštrukcii plne digitalizovaný. V obci chýba vybudovanie kamerového systému.

Tabuľka: Technická infraštruktúra v obci

PLYNOVOD	VODOVOD	KANALIZÁCIA	ČOV	OBECNÝ ROZHLAS	VEREJNÉ OSVETLENIE	KÁBLOVÁ TELEVÍZIA	SEPAROVANIE ODPADU
áno	áno	vo výstavbe	nie	áno	áno	nie	áno

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

3.2.2 DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je hraničná pri maďarských a ukrajinských hraniciach, katastrom obce prechádza cesta IV. triedy 3699 je napojená na verejnú autobusovú dopravu, najbližšie vlakové spojenie z mesta Čierna nad Tisou.

3.2.3 ŠKOLSTVO

V obci sa nachádza jedna Materská škola, počet detí v triedach je pomerne stabilný.

Tabuľka: Vývoj počtu žiakov v Materskej škole

2012	2013	2014	2015	2016	2017
38	35	37	35	35	31

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

Materskú školu navštevujú deti z obce Malé Trakany, aj zo susednej obce Veľké Trakany. Kapacita materskej školy je postačujúca.

V Materskej je zabezpečené stravovanie detí vo vlastnej jedálni. Materská škola má detské ihrisko, obec disponuje multifunkčným ihriskom.

Budovu Materskej školy je potrebné postupne modernizovať a rekonštruovať z hľadiska energetickej úspornosti. Postupne obec bude potrebovať modernizovať aj interiérové vybavenie budov a zabezpečiť rekonštrukciu ich technickej infraštruktúry a médií.

V pedagogickom procese nechýba priestor na využívanie interaktívnych pomôcok. V Materskej škole je každá trieda vybavená interaktívnou tabuľou, vybavenie predškolského zariadenia sa postupne modernizuje nákupom hračiek a výukových názorných pomôcok. V budúcnosti je potrebné pokračovať v modernizácii vyučovacieho procesu a v nákupe nových interaktívnych edukačných pomôcok a hračiek.

3.2.4 ZDRAVOTNÉ SLUŽBY

V obci sa nenachádza žiadna ambulancia praktického všeobecného lekára pre dospelých, ani pre deti a ani ambulancia stomatóloga či lekárne. Za zdravotnou starostlivosťou a špecialistami dochádzajú obyvatelia obce do ambulancií v Čiernej nad Tisou alebo Kráľovskom Chlmci. Najbližšia nemocnica, pohotovostná služba a rýchla zdravotnícka pomoc je pre obec v Kráľovskom Chlmci.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

3.2.5 KOMERČNÉ SLUŽBY

V obci je dostupný predaj základných potravín, ovocia a zeleniny aj v rámci predajní potravín. Sortiment predaja v obchodoch je postačujúci, za ďalším tovarom a službami obyvatelia dochádzajú do najbližšieho mesta Čierna nad Tisou alebo do Kráľovského Chlmca. V obci sa nachádza pohostinstvo. Obyvatelia obce nemajú bankomat, pošta je v susednej obci Veľké Trakany. Podrobný prehľad občianskej vybavenosti je uvedený v tabuľke.

Tabuľka: Prehľad služieb v obci

POTRAVINY	PREDAJŇA ZELENYNÝ - OVOCIA	PREDAJŇA S TEXTILOM	PREDAJŇA S OBUVOU	OPRAVA OBUVI	OPRAVA ÁUT	CUKRÁREŇ	POHOSTINSTVO, REŠTAURÁCIA
3	2	nie	nie	nie	nie	nie	nie

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

3.2.6 ZÁZEMIE PRE KULTÚRU A ŠPORT

Na organizovanie spoločenských a kultúrnych akcií obec využíva viacúčelovú budovu, v ktorej sídli Miestne kultúrne stredisko. Tvorí ho spoločenská sála s kapacitou 120 miest. Technický stav budovy po rekonštrukcii spĺňa energetické normy. V centre obce sa nachádza aj Reformovaný kostol s Farským úradom. Obec disponuje obecným pohrebiskom, v areáli cintorína je Dom smútku.

Ponuka kultúrnych a spoločenských aktivít je pomerne bohatá. Obec každoročne organizuje Deň detí, deň Obce, Deň úcty starších, rôzne divadelné predstavenia, koncerty, adventné posedenia a tvorivé dielne pre deti.

Na športové vyžitie je k dispozícii multifunkčné ihrisko a detské ihrisko. Aj napriek týmto možnostiam a vybaveniu občanom chýbajú častejšie športové podujatia pre deti a rodiny.

Centrum obce tvorí viac menších parčíkov s možnosťou posedenia s lavičkami, ďalšia oddychová časť je okolo detského ihriska a kultúrneho domu.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Tabuľka: Prehľad objektov pre kultúrne, náboženské a športové vyžitie

DETSKÉ IHRISKO, ŠPORTOVISKO	ZARIADENÉ FUTBALOVÉ IHRISKO	MUL TIFUNKČNÉ IHRISKO	KULTÚRNY DOM	KNÍŽNICA	GALÉRIA, KINO	AMFITEÁTER	KOSTOL
áno	nie	áno	áno	nie	nie	nie	áno

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

3.2.7 ZÁZEMIE SUBJEKTOV PÔSOBIACICH V OBCI

Mimovládne organizácie sú organizácie s právnou subjektivitou vytvorené súkromnými osobami alebo organizáciami, ktoré sa nezúčastňujú na vláde a ani vo vláde nemajú svojich zástupcov (vrátane orgánov územnej samosprávy). Ich mimovládny charakter je daný tým, že štát, ani orgány územnej samosprávy vrátane ich predstaviteľov nemajú nijaký vplyv na vedenie organizácie alebo iné ovplyvňovanie ich činnosti. Mimovládne organizácie sú inštitucionalizované, nezávislé a spravidla zriadené na verejno-prospešné účely. V podmienkach Slovenska sú mimovládne inštitúcie ako nezávislé výskumné, hodnotiace a poradné organizácie, ich pôsobnosť je globálna so zameraním na vybrané odvetvia spoločnosti a riadenia hospodárstva. V obci Malé Trakany nepôsobia žiadne významné mimovládne organizácie.

Spolky a záujmové organizácie

Spolková a záujmová činnosť má v obci tradíciu dlhé desaťročia. Občania sa neformálne schádzali na rôznych folklórnych akciách a podujatiach, športových aktivitách a podobne. Neskôr tieto spolky aj inštitucionalizovali. Aj spolky a záujmové združenia sú charakterizované dobrovoľnosťou, nezávislosťou, ale ich ciele ohraničuje okruh ich aktivít. Obec má bohatú tradičnú spolkovú činnosť.

Aktuálne je v obci aktívny Červený kríž, Csemadok, poľovnícke združenie, reformovaný spevácky zbor. Občianske združenia obec podporuje z rozpočtu obce, ale aj nefinančne poskytnutím obecných priestorov na ich činnosť, pri propagácii a podobne.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

3.3 ANALÝZA AKTUÁLNE POSKYTOVANÝCH SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

INŠTITÚT OSOBNÉHO PRÍJEMCU

V súlade s ustanoveniami zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj „zákon o pomoci v hmotnej núdzi“) je obec „osobitným príjemcom“ dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v hmotnej núdzi.¹¹

Obec uvedený inštitút využíva podľa aktuálnej potreby a prostredníctvom uvedeného inštitútu a regulovania účelovosti výdavkov občanov zaradených do systému osobitného príjemcu plní funkciu dohľadu v problémových rodinách pri odstraňovaní nežiaducich sociálnych javov, napríklad záškoláctva, odstraňovanie zanedbávania povinnej výchovy a výživy nezaopatreného dieťaťa zo strany rodiča, dodržiavanie finančnej disciplíny jednotlivcov a rodín pri splácaní poplatkov spojených s bývaním a podobne.

Tabuľka Vývoj počtu obyvateľov dávok a príspevkov

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Celkový počet poberateľov dávky v hmotnej núdzi	99	97	106	109	102	110

Zdroj: obec Malé Trakany, 2018

SOCIÁLNE PORADENSTVO

Obec poskytuje základné sociálne poradenstvo¹² v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách aj zákona o pomoci v hmotnej núdzi¹³

Cieľom sociálneho poradenstva je poskytovanie základných informácií, ktoré umožňujú orientáciu občanovi v možnostiach riešenia svojej situácie, v nárokoch, ktoré vyplývajú zo všeobecne záväzných právnych predpisov aj konkrétna pomoc pri riešení nepriaznivej sociálnej situácie a motivácia riešiť túto situáciu. Sociálne poradenstvo zabezpečujú asistentky na obecnom úrade. Občanom v hmotnej núdzi pomáhajú hlavne pri vypisovaní rôznych žiadostí, písomností, vybavovaní telefonátov, splátkových kalendárov a podobne. Obec nezamestnáva samostatného referenta výhradne na sociálne poradenstvo, táto činnosť je súčasťou inej, hlavnej náplne práce.

¹¹ §9 odsek 3 zákona o pomoci v hmotnej núdzi

¹² §80 písmeno f) zákona o sociálnych službách

¹³ §27 písmeno b) zákona o pomoci v hmotnej núdzi

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

OSTATNÉ SLUŽBY

Pre seniorov obec poskytuje a zabezpečuje prostredníctvom aktivačných prác kosenie trávy, rúbanie dreva, drobný nákup, donášku liekov a podobne. Seniori majú možnosť stravovania v Materskej škole. Na základe požiadaviek riaditeľa základnej školy obec prispieva žiakom na viaceré aktivity v rámci krúžkovej činnosti v škole.

4. KOMPETENCIE OBCE PRI POSKYTOVANÍ A ZABEZPEČOVANÍ POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

4.1 ZÁKLADNÉ KOMPETENCIE OBCE

I.

Obec rozsahu svojej pôsobnosti zabezpečuje pre fyzickú osobu:¹⁴

- a) dostupnosť sociálnej služby, ktorá je odkázaná na sociálnu službu,
- b) právo výberu sociálnej služby za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách.

Ak má fyzická osoba záujem o poskytovanie sociálnej služby alebo zabezpečenie poskytovania sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania,
- b) zariadenie pre seniorov,
- c) zariadenie opatrovateľskej služby,
- d) rehabilitačné stredisko,
- e) domov sociálnych služieb,
- f) špecializované zariadenie,
- g) denný stacionár,
- h) opatrovateľská služba

s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z verejných prostriedkov za podmienok ustanovených zákonom o sociálnych službách, doručí obci v rozsahu jej pôsobnosti písomnú žiadosť¹⁵ o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby.

¹⁴ §8 odsek 1 zákona o sociálnych službách

¹⁵ §8 odsek 1 písmená a) až e) zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

II.

Obec v rozsahu svojej pôsobnosti fyzickej osobe, ktorá žiada o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby a na základe výberu poskytovateľa sociálnej služby touto fyzickou osobou:¹⁶

- a) poskytne sociálnu službu (ak je obec zapísaná do registra poskytovateľov sociálnych služieb), alebo
- b) zabezpečí poskytovanie sociálnej služby u poskytovateľa sociálnej služby zapísaného do registra.

III.

Obec v rámci svojich kompetencií v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách najmä:¹⁷

- a) utvára podmienky na podporu komunitného rozvoja,
- b) je správnym orgánom v konaniach o:
 - 1.odkázanosti na sociálnu službu v zariadení pre seniorov, v zariadení opatrovateľskej služby, v dennom stacionári, o odkázanosti na opatrovateľskú službu,
 - 2.zániku odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode,
 - 3.odkázanosti na sociálnu službu uvedenú v prvom bode po zmene stupňa odkázanosti,
 - 4.povinnosti zaopatrených plnoletých detí alebo rodičov platiť úhradu za sociálnu službu alebo jej časť v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,¹⁸
- c) vyhotovuje posudok o odkázanosti na sociálnu službu v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách,¹⁹
- d) poskytuje alebo zabezpečuje poskytovanie:
 - 1.sociálnej služby v nízkoprahovom dennom centre, nocľahárni, zariadení pre seniorov, zariadení opatrovateľskej služby a v dennom stacionári,
 - 2.nízkoprahovej sociálnej služby pre deti a rodinu,
 - 3.opatrovateľskej služby,
 - 4.prepravnej služby,
 - 5.odľahčovacej služby,
 - 6.pomoci pri osobnej starostlivosti o dieťa
 - 7.terénnej sociálnej služby krízovej intervencie,
- e) môže poskytovať alebo zabezpečovať poskytovanie aj iných druhov sociálnej služby,

¹⁶ §8 odsek 2 zákona o sociálnych službách

¹⁷ §80 zákona o sociálnych službách

¹⁸ §73 odsek 13 zákona o sociálnych službách

¹⁹ §51 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

- f) poskytuje základné sociálne poradenstvo,
- g) zriaďuje, zakladá a kontroluje nocľaháreň, nízkoprahové denné centrum, zariadenie pre seniorov, zariadenie opatrovateľskej služby a denný stacionár,
- h) poskytuje finančný príspevok v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách²⁰ pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a finančný príspevok na prevádzku poskytovanej sociálnej služby neverejnému poskytovateľovi sociálnej služby; kontroluje hospodárenie s finančným príspevkom pri odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby pri úkonoch sebaobsluhy a s finančným príspevkom na prevádzku poskytovanej sociálnej služby a ukladá opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov,
- i) vedie evidenciu
 - 1. posudkov o odkázanosti na sociálnu službu podľa stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
 - 2. rozhodnutí podľa písmena b),
 - 3. prijímateľov sociálnych služieb vo svojom územnom obvode,
- j) vydáva poskytovateľovi sociálnej služby:
 - a) nocľaháreň,
 - b) zariadenie pre seniorov,
 - c) zariadenie opatrovateľskej služby,
 - d) denný stacionárna jeho žiadosť bezplatne písomné vyjadrenie o súlade preloženej žiadosti o poskytnutie finančného príspevku²¹ s komunitným plánom obce.
- k) a ďalšie v súlade s ustanoveniami zákona o sociálnych službách.

4.2 KRITÉRIA PORADIA

Ak má fyzická osoba vydané právoplatné rozhodnutie o odkázanosti na sociálnu službu, obec v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne fyzickej osobe sociálnu službu alebo zabezpečí poskytovanie sociálnej služby:

- a) zariadenie podporovaného bývania
- b) zariadenie pre seniorov
- c) zariadenie opatrovateľskej služby
- d) rehabilitačné stredisko
- e) domov sociálnych služieb

²⁰ §75 odseky 1, 2 zákona o sociálnych službách

²¹ §78b zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

- f) špecializované zariadenie
- g) denný stacionár
- h) opatrovateľská služba

podľa poradia na základe nasledovných kritérií:

1. rodinné zázemie
2. sociálne zázemie
3. zdravotný stav
4. vek.

Kritéria poradia poskytovania, alebo zabezpečenia poskytovania sa neuplatňujú v prípadoch potreby bezodkladnej sociálnej služby vymedzenej ustanoveniami zákona o sociálnych službách.²²

4.3 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE DRUHOV SOCIÁLNEJ SLUŽBY²³

Sociálne služby krízovej intervencie:

- 1.terénna sociálna služba krízovej intervencie,
- 2.poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach:
 - 2.1.nízkoprahové denné centrum,
 - 2.2.integračné centrum,
 - 2.3.komunitné centrum,
 - 2.4.nočľaháreň,
 - 2.5.útulok,
 - 2.6.domov na polceste,
 - 2.7.zariadenie núdzového bývania,
- 3.nízkoprahová sociálna služba pre deti a rodinu.

Sociálne služby na podporu rodiny s deťmi:

- 1.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa,
- 2.pomoc pri osobnej starostlivosti o dieťa v zariadení dočasnej starostlivosti o deti,
- 3.slужba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života,
- 4.slужba na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života v zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa,
- 5.slужba včasnej intervencie.

²² §8 odsek 6 zákona o sociálnych službách

²³ §12 odsek 1 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku:

1. poskytovanie sociálnej služby v zariadeniach pre fyzické osoby, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby, a pre fyzické osoby, ktoré dovŕšili dôchodkový vek:
 - 1.1. zariadenie podporovaného bývania,
 - 1.2. zariadenie pre seniorov,
 - 1.3. zariadenie opatrovateľskej služby,
 - 1.4. rehabilitačné stredisko,
 - 1.5. domov sociálnych služieb,
 - 1.6. špecializované zariadenie,
 - 1.7. denný stacionár,
2. domáca opatrovateľská služba (ďalej len „opatrovateľská služba“),
3. prepravná služba,
4. sprievodcovská služba a predčitateľská služba,
5. tlmočnická služba,
6. sprostredkovanie tlmočnickej služby,
7. sprostredkovanie osobnej asistencie,
8. požičiavanie pomôcok.

Sociálne služby s použitím telekomunikačných technológií:

1. monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
2. krízová pomoc poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií.

Podporné služby:

1. odľahčovacia služba,
2. pomoc pri zabezpečení opatrovníckych práv a povinností,
3. poskytovanie sociálnej služby v dennom centre,
4. podpora samostatného bývania,
5. poskytovanie sociálnej služby v jedálni,
6. poskytovanie sociálnej služby v práčovni,
7. poskytovanie sociálnej služby v stredisku osobnej hygieny.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

4.4 ZÁKONNÉ VYMEDZENIE FORIEM SOCIÁLNEJ SLUŽBY²⁴

Ambulantná forma sociálnej služby (ďalej len „*ambulantná sociálna služba*“) sa poskytuje fyzickej osobe, ktorá dochádza, je sprevádzaná alebo je dopravovaná do miesta poskytovania sociálnej služby. Miestom poskytovania ambulantnej sociálnej služby môže byť aj zariadenie. Pri ambulantnej sociálnej službe sa neposkytuje pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

Terénna forma sociálnej služby sa poskytuje fyzickej osobe v jej prirodzenom sociálnom prostredí alebo v jej domácom prostredí.

Pobytová forma sociálnej služby v zariadení (ďalej len „*pobytová sociálna služba*“) sa poskytuje, ak súčasťou sociálnej služby je ubytovanie. Pobytová sociálna služba sa poskytuje ako celoročná sociálna služba alebo týždenná sociálna služba.

Iná forma, najmä telefonicky alebo s použitím telekomunikačných technológií, ak je to účelné.

5. ANALÝZA POTRIEB POSKYTOVANIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V OBCI

Pre vypracovanie analýzy potrieb poskytovania sociálnych služieb v obci je kľúčové stanoviť cieľové skupiny, pre ktoré sú a v budúcnosti aj budú sociálne služby v obci určené. Východiskom pri identifikácii cieľových skupín je aktuálny stav poskytovaných sociálnych služieb.

Cieľové skupiny pre potreby komunitného plánovania možno charakterizovať ako skupiny obyvateľstva nachádzajúce sa v nepriaznivej životnej situácii, krízovej sociálnej situácii, sú sociálne vylúčené, alebo sú následkom rôznych faktorov ohrozené sociálnym vylúčením. V obci Malé Trakany boli ako prijímatelia, alebo aj budúci prijímatelia sociálnych služieb identifikované cieľové skupiny:

²⁴ §13 zákona o sociálnych službách

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

SENIORI

Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania. Je nevyhnutné, aby sa táto skupina občanov žijúcich v obci stala predmetom intenzívneho a pravidelného záujmu najmä z hľadiska rôznorodej a komplexnej sociálnej starostlivosti. Sociálne zabezpečenie seniorov zo strany obce predstavuje v širšom slova zmysle súbor inštitútov, zariadení a činností na predchádzanie, zmiernovanie a odstraňovanie ťaživých sociálnych situácií seniorov. Z hľadiska početnosti ide i jedinú sociálnu skupinu, ktorá má trvalý a prirodzený prírastok v porovnaní s ostatnými sociálnymi skupinami.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- chýba pravidelné a komplexné mapovanie potrieb občanov odkázaných na sociálnu pomoc,
- viacerí osamelí seniori sú aj so zdravotnými problémami,
- je málo informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb, prioritne v regióne,
- nie je doriešená bezbariérovosť verejných priestorov v obci,
- chýba pobytová sociálna služba.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- bezbariérovosť v obci je riešená čiastočne.

Identifikácia potrieb:

- zabezpečiť viac terénnej opatrovateľskej služby,
- doriešiť bezbariérovosť v obci,
- priebežne monitorovať potreby seniorov.

SWOT analýza cieľovej skupiny SENIORI

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ záujem obce o sociálne zázemie seniorov▪ podpora spolkovej činnosti seniorov zo strany obce▪ blízkosť mesta so zázemím zdravotnej starostlivosti a zariadení so službami pre seniorov▪ mapovanie potrieb seniorov zo strany obce	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ slabé možnosti mladých zamestnať sa v regióne, zotrvať tu a starať sa tak o seniorov▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby seniorov▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí pre aktívne starnutie▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť seniorov
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k seniorom	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ starnutie obce▪ presun ťažiska starostlivosti o seniorov z rodiny na obec

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

<ul style="list-style-type: none">▪ ponuka zo strany obce zapájať seniorov do aktivít rozvoja obce▪ pestrosť príležitostí aktívneho starnutia – spolková činnosť a ďalšie	<ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne
--	---

RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, MLADÍ DOSPELÍ

Sú významnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánovania a môžeme tu zaradiť hlavne deti a mladistvých, ktorí sa dopustili priestupku, trestného činu, dieťa, u ktorého sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole, v skupinách, vo vzťahoch s inými deťmi, rodičmi alebo inými plnoletými fyzickými osobami, dieťa alebo mladistvých závislých od drog, alkoholu, hazardných hier, internetu, počítačových hier, deti a mládež v nestabilnom rodinnom prostredí, deti a mládež žijúcu v rodinách s nízkou sociálno-ekonomickou úrovňou aj mladých dospelých. V obci prevláda v problémových rodinách hlavne záškoláctvo, poruchy správania detí a mládeže.

Ohrozenou rodinou je rodina, ktorá sa ocitla pod vplyvom vonkajších a vnútorných faktorov, ktoré ju ohrozujú. Najčastejšie ide o neadekvátne rodičovské postoje, hodnoty, vzory a zručností, stratu bývania, alebo bývanie v sociálnej ubytovni, užívanie alkoholu alebo iných návykových látok, náhle životné zmeny alebo iné stresové situácie, upadanie prostredia, v ktorom rodina žije aj chudoba a sociálne vylúčenie.

Pri ohrozenej rodine sa nemusí nevyhnutne vyskytnúť problémové, neželané správanie, ktoré by priamo ohrozilo dieťa či iného člena rodiny. Dlhodobým neriešením krízovej situácie môže dochádzať k rozkladu rodiny, v konečnom dôsledku až odlúčeniu detí od rodičov na základe rozhodnutia súdu.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- nedostatočné mapovanie sociálne slabších rodín s deťmi, ktoré potrebujú pomoc,
- stravovacie problémy detí zo sociálne slabších rodín,
- nevhodné trávenie voľného času,
- rodiny s deťmi sú často na hranici životného minima.

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

Mládež v obci je organizovaná, infraštruktúra na zabezpečenie činnosti voľného času je dostatočná. Záujmové hodnoty napĺňa aj Materská škola. Deti sa aktívne zapájajú do podujatí organizovaných obcou.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Identifikácia potrieb:

- sociálne služby vo vzťahu k cieľovej skupine je potrebné prioritne orientovať na ohrozené rodiny, rodiny v kríze a mladých ľudí,
- v prípade potreby zabezpečiť asistenta pre skvalitnenia vyučovacieho procesu pre deti so zdravotným znevýhodnením, zo sociálne znevýhodneného prostredia alebo s nadaním.

SWOT analýza cieľovej skupiny RODINY S DEŤMI, MLÁDEŽ, MLADÍ DOSPELÍ

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ v obci sa nachádza predškolské zariadenie▪ záujem obce podporovať záujmovú činnosť a športové aktivity mládeže▪ poskytovanie sociálneho poradenstva pre problémové rodiny	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok finančných možností obce zriadiť a prevádzkovať centrum pre mládež▪ nedostatok rôznorodosti záujmovej a športovej činnosti
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ poskytovanie komplexných služieb poradenstva pre rodiny▪ vybudovanie športového a voľnočasového zázemia pre mládež▪ aktívna spolupráca so spolkami a cirkevnými nadšencami	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ starnutie obce▪ zvyšovanie počtu sociálne neprispôsobivej mládeže▪ nezáujem o pracovné príležitosti

OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Sú zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť osoby so zdravotným oslabením, osoby so zdravotným postihnutím aj ľudí bezprostredne ohrození zdravotným postihnutím. Skupina občanov, ktorej sociálne problémy vznikajú ako následok ich zdravotného postihnutia, ktoré sú buď vrodené alebo získané úrazom, či chorobou počas ontogenézy. Z hľadiska charakteru postihnutia rozdeľujeme občanov so zdravotným postihnutím do niekoľkých kategórií (mentálne a psychické postihnutia, zmyslové postihnutia, postihnutia pohybového aparátu, kombinované postihnutia a ostatné postihnutia), z ktorých každá kategória má rozdielne dopady na sociálne následky postihnutia a tým aj na špecifické potreby a formy pomoci spoločnosti pri ich uspokojovaní.

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- absencia pravidelného monitorovania potrieb občanov so zdravotnými problémami, ŤZP,
- nedostatok informácií o poskytovateľoch sociálnych služieb,
- nedostatok vhodných pracovných príležitostí pre zdravotne postihnuté osoby,
- nedoriešená bezbariérovosť v obci.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- čiastočná bezbariérovosť v obci.

Identifikácia potrieb:

- preskúmať možnosť a potrebu založenia miestnej organizácie zdravotne postihnutých osôb alebo ich začlenenie v najbližšej organizácii,
- vyriešiť bezbariérovosť v obci,
- pravidelný monitoring potrieb zdravotne postihnutých občanov.

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ záujem obce o sociálne zázemie občanov so zdravotným postihnutím▪ blízkosť mesta so zázemím zdravotnej starostlivosti a zariadení so službami pre zdravotne postihnutých▪ mapovanie potrieb zdravotne postihnutých občanov zo strany obce	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok finančných zdrojov obce komplexne riešiť potreby zdravotne postihnutých občanov▪ nedostatok adekvátnych pracovných a spoločenských príležitostí▪ nedostatok sociálnych kontaktov, osamelosť zdravotne postihnutých občanov
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ systematická podpora štátu na zlepšenie finančných možností obcí vo vzťahu k zdravotne postihnutým▪ ponuka zo strany obce zapájať zdravotne postihnutých do aktivít rozvoja obce▪ budovanie bezbariérovosti verejných priestranstiev v obci	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ starnutie obce▪ presun ťažiska starostlivosti o zdravotne postihnutých z rodiny na obec▪ nedostatok mladých ľudí a ľudí v aktívnom veku v obci a v regióne

OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Sú tak isto zraniteľnou cieľovou skupinou v centre záujmu komunitného plánu a môžeme tu zaradiť občanov kategórie dlhodobo nezamestnaných, marginalizovaných rómskych komunit, nefunkčné, problémové rodiny, rodiny neúplné, osamelých rodičov s ekonomickými problémami aj občanov so sociálno-patologickými závislosťami. Dlhodobo nezamestnaní občania sa stávajú čoraz väčším problémom. Najčastejším dôvodom dlhodobého zotrávania v režime nezamestnanosti je ich nedostatočné alebo minimálne vzdelanie a nízka zručnosť pre potreby trhu práce. Túto skupinu nezamestnaných charakterizuje predčasné ukončenie vzdelania, nevyhovujúca kvalifikácia z pohľadu ponuky voľných pracovných miest, strata pracovných návykov a motivácia pracovať, čím sa stávajú neuplatniteľným na trhu práce. V obci je aj rómska komunita, ktorá vyžaduje osobitý prístup riešenia svojej sociálnej situácie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

K vypuklým problémom, ktoré sú v obci v rámci tejto sociálnej skupiny identifikované je možné zaradiť:

- strata záujmu o prácu a zamestnanie u dlhodobo nezamestnaných,
- nedostatok pracovných príležitostí pre obyvateľov s nízkym vzdelaním,
- nárast počtu občanov, ktorí nevedia hospodáriť s finančnými prostriedkami,

Aktuálna úroveň sociálnych služieb v obci:

- obec v prípade potreby organizuje verejnoprospešné práce, menšie obecné služby v spolupráci s ÚPSVaR,
- podpora udržiavania pracovných návykov u osôb, ktoré majú problém uplatniť sa na trhu práce formou Dohody o podmienkach vykonávania menších obecných služieb pre obec,
- využívanie Podprogramu Aktivačné služby – Malé obecné služby sa týka aktivít v obci, údržbu verejných priestranstiev, obecných budov, zberu separovaného odpadu v obci.

Identifikácia potrieb:

- pomoc pri rekvalifikácii,
- zabezpečenie pravidelného a systematického poskytovania opatrovateľskej služby a stravovania,
- pravidelné monitorovanie možností a potrieb poskytovania Podporných sociálnych služieb.

SWOT analýza cieľovej skupiny OBČANIA S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

SILNÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nie je v obci segregovaná komunita▪ nie je vysoký počet osôb s nezvládateľným správaním▪ snaha časti komunity zamestnať sa▪ pomoc obce zamestnať ľudí komunity v rámci aktivačných prác v obci	SLABÉ STRÁNKY <ul style="list-style-type: none">▪ nedostatok vhodných pracovných príležitostí▪ slabá motivácia pracovať▪ slabá terénna starostlivosť
PRÍLEŽITOSTI <ul style="list-style-type: none">▪ cielená edukácia v oblasti hygienických a sociálnych návykov▪ viac pracovných príležitostí adekvátnych komunite	OHROZENIA <ul style="list-style-type: none">▪ rast počtu obyvateľov v rámci komunity▪ nezvládnuteľnosť problémového správania▪ chudoba

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

STRATEGICKÁ ČASŤ

6.1 VYMEDZENIE POJMOV

Vízia obce

Teória definuje víziu ako želanú predstavu obyvateľov obce a ich reprezentantov o budúcnosti, o ideálnom stave. Je veľmi dôležité pre rozvoj obce mať spoločnú predstavu o budúcnosti, pretože len vtedy je vízia nástrojom na motiváciu, ak je víziou spoločnou. Formulácia rozvojovej vízie je úvodným krokom pri tvorbe strategickje časti Komunitného plánu. K naplneniu tejto vízie by malo smerovať spracovanie samotnej stratégie vrátane programovej, realizačnej a finančnej časti.

Priority, ciele

Okrem vízie je potrebné v tejto časti identifikovať jednotlivé ciele a formulovať hlavné priority - problémové oblasti. Každá priorita je vymedzená cieľmi, ktoré majú byť dosiahnuté realizáciou opatrení.

Opatrenia, aktivity

Naplnenie cieľov je špecifikované opatreniami. Každé opatrenie je konkretizované aktivitami, od ktorých sa odvíjajú projekty naplňujúce celú stratégiu rozvoja obce.

6.2 VÍZIA OBCE

Obec Malé Trakany v roku 2024 je miestom s ústretovými podmienkami pre život obyvateľov všetkých generácií s osobitne vlúdnym prístupom a pomocou ohrozeným a slabším obyvateľom aj skupinám. Obyvatelia sa úprimne zaujímajú o problémy druhých, spoločne hľadajú riešenia a pomoc a tiež spoločne vytvárajú v obci atmosféru súdržnosti a podpory slabších. Obyvateľom nie sú ľahostajné nepriaznivé či sťažené životné, zdravotné a sociálne podmienky druhých a dôverujú manažmentu obce, že spoločne dokážu zmierniť spoluobčanom tieto ťažkosti. Obec je miestom, kde sú seniori aktívne zapájaní do primeraných činností s deťmi a mládežou, kde je záujem udržať členov rodiny spolu a pomáhať im v ťažkej rodinnej kríze, kde nikomu nie je ľahostajný osud človeka utrápeného a nevediaceho sa vymotať z kruhu vlastných problémov a kde je prirodzené pomáhať marginalizovaným komunitám začleniť sa a zlepšiť svoje sociálne postavenie.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

7. PROGRAMOVÁ ŠTRUKTÚRA: VÝHL'ADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Pred identifikáciou a vymedzením Priorít, Opatrení a Aktivít obec s ambíciou dosiahnutia vízie definuje globálny cieľ Komunitného plánu:

7.1 GLOBÁLNY CIEĽ

STABILIZÁCIA OBCE, MOBILIZÁCIA ĽUDSKÉHO POTENCIÁLU A SYSTÉM ÚČINNEJ PREVENČIE

Kvalita života je pojem ťažko uchopiteľný a merateľný. Kvalita života vo svojom obsahu zahŕňa environmentálne, ekonomické, sociálne, kultúrne, psychologické, duchovné a ďalšie podmienky pre zdravý a šťastný život. Z mnohých definícií, ktoré sa k tejto téme viažu vyplýva, že na kvalitu života je možné sa pozeráť subjektívne ako na spokojnosť so svojim životom a zároveň z hľadiska vonkajších faktorov ako na kvalitu životných podmienok.

Najvypuklejším problémom v obci je nepomer medzi ekonomicky aktívnymi obyvateľmi ktorí pracujú v obci a jej okolí a tými, ktorí v pravidelných turnusoch odchádzajú za prácou do vzdialených regiónov a do zahraničia za lepšími možnosťami zamestnať sa. V obci a celom regióne sa naplno dlhodobo prejavuje nezáujem investorov v ľahkom priemysle usadiť sa tu natrvalo a zabezpečiť ľuďom prácu. Starostka obce a poslanci majú v rukách málo možností a nástrojov, ako motivovať investorov a prilákať ich do plánovaných priemyselných zón. Vplyvom migrácie ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou mimo obce a región je ohrozená kvalita občianskej vybavenosti a využívanie škôl a školských zariadení.

Významným faktorom, ktorý ovplyvňuje obyvateľov trvalo sa v obci usadiť je aj zabezpečenie služieb – sociálnych aj zdravotných a zázemie predškolských a školských zariadení. Aktuálne je v obci zriadená materská škola. Každodenná migrácia ekonomicky aktívnych obyvateľov za prácou vyvoláva silný tlak na nutnosť urýchleného riešenia služieb na pomoc seniorom, aj rodinám s deťmi.

Na kvalitu života v obci nepochybne vplýva pestrosť možností kultúrno-spoločenského života aj celková spoločenská atmosféra v obci. Obec má záujem trvalo byť pre obyvateľov aj návštevníkov príťažlivou, plánuje budovať oddychové zóny a pravidelne sa stará o čistotu a vzhľad obce. Celková spokojnosť obyvateľov je zároveň najlepšou propagáciou obce a má spätný dopad na stabilizáciu aj prílev nových obyvateľov.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Globálnym cieľom obce je dosiahnuť pomerne ideálnu kombináciu pracovných príležitostí, bývania, sociálneho zázemia a príležitostí pre aktívny občiansky život tak, že sa obec stane prítiažlivým, otvoreným a vitálnym miestom so všetkými podmienkami pre aktívny a zaujímavý život. Globálny cieľ obec dosiahne postupnosťou, čiastkovými cieľmi.

7.2 VÝHLADOVÉ PRIORITY, OPATRENIA, AKTIVITY

Výhľadové opatrenia a aktivity majú pre obec strategický význam z dlhodobého hľadiska, v časovom horizonte presahujúcom strednodobý charakter Komunitného plánu sociálnych služieb, ich presnú časovú realizáciu obec v tomto dokumente zatiaľ nešpecifikuje.

PRIORITA 1: DOBUDOVANIE A MODERNIZÁCIA INFRAŠTRUKTÚRY A ZÁZEMIA OBCE

Opatrenie 1.1

Výstavba, rozvoj a modernizácia technickej infraštruktúry

- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného vodovodného potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej kanalizácie
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecnej čističky odpadových vôd
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia plynového potrubia
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného rozhlasu
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia obce
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia obecného kamerového systému
- Príprava a podpora obce na modernizáciu a kapacitné rozširovanie rozvodu elektrickej energie
- Podpora obce pri zavádzaní optických káblov a výstavbe televíznych a telekomunikačných prijímačov a rádiokomunikačných sietí
- Podpora zabezpečenia ochrany údajov, vírusová a digitálna ochrana prevádzky sietí a služieb, bezpečnosť internetových transakcií, ako aj zabezpečenia bezpečnosti vybavenia pre konečných užívateľov

Opatrenie 1.2

Zlepšovanie dopravnej infraštruktúry a dopravnej obslužnosti obce

- Výstavba, oprava a rekonštrukcia miestnych komunikácií, mostov a lávok
- Výstavba, oprava a rekonštrukcia chodníkov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

- ❑ Výstavba, oprava a modernizácia parkovacích a odstavných plôch
- ❑ Odstránenie bariér pre imobilných a starších občanov
- ❑ Budovanie a modernizácia zastávok verejnej dopravy a prístreškov na čakanie
- ❑ Budovanie a modernizácia bezpečnostného dopravného značenia pri školách a na prechodoch pre chodcov
- ❑ Budovanie spomaľovačov a regulácia rýchlosti prechádzajúcich motorových vozidiel
- ❑ Budovanie bezpečnostného zábradlia medzi chodníkom a komunikáciou pre motorové vozidlá
- ❑ Budovanie bariér na zníženie hlučnosti a prašnosti, najmä v okolí hlavných komunikácií
- ❑ Prieskum potrieb obyvateľov v oblasti nadväznosti verejnej dopravy
- ❑ Komunikácia so subjektmi zabezpečujúcimi verejnú dopravu k skvalitneniu jej nadväznosti podľa požiadaviek občanov
- ❑ Podpora drobných poskytovateľov verejnej dopravy

Opatrenie 1.3

Zlepšenie vzhľadu obce a zvyšovanie atraktivity verejných priestranstiev

- ❑ Rekonštrukcia budov vo vlastníctve obce s ambíciou zníženia energetickej zaťažnosti a úspory energií
- ❑ Rekonštrukcia a modernizácia interiérového vybavenia a interiérových rozvodov médií v budovách vo vlastníctve obce
- ❑ Výstavba budov pre zabezpečenie a rozvoj zázemia pre obyvateľov obce
- ❑ Výstavba, oprava a rekonštrukcia osvetlenia obecných budov
- ❑ Výsadba a údržba zelene v obci s ambíciou zväčšiť celkovú plochu zelene v obci
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia oddychových zón v obci
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra obce
- ❑ Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia Domu smútku

PRIORITA 2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM

Opatrenie 2.1

Budovanie zázemia sociálneho zabezpečenia v obci

Aktivity:

- ❑ Vytvorenie a pravidelná aktualizácia databázy potrieb sociálnych služieb seniorov v obci

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

- Vybudovanie, modernizácia a údržba centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- Nákup a modernizácia interiérového vybavenia centra poskytovania sociálnych služieb s celodennou starostlivosťou pre seniorov
- Vybudovanie a modernizácia domova dôchodcov rodinného typu
- Stabilizácia systému terénnej opatrovateľskej služby pre seniorov
- Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania stravovacích služieb pre seniorov
- Vytvorenie a stabilizácia systému poskytovania ďalších podporných služieb pre seniorov
- Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia centra pre seniorov so zabezpečením zdravotného a kondičného cvičenia a nenáročnej rehabilitácie

Opatrenie 2.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení, podpora záujmu seniorov o veci verejné

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia denného centra pre seniorov zameraného na aktivity podporujúce tradičné remeslá, činnosti a výrobky
- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami seniorov na udržanie tradícií v obci
- Podpora klubovej a záujmovej činnosti a generačnej spolupráce seniorov a mládeže
- Podpora aktívneho a zdravého starnutia
- Začlenenie seniorov do veku primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 2.3

Starostlivosť o bezpečnosť seniorov

Aktivity:

- Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti seniorov
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení seniorov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

PRIORITA 3: PODPORA RODINY S DEŤMI, STAROSTLIVOSŤ O MLÁDEŽ

Opatrenie 3.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu obecných bytov
- Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu obecných bytov
- Výstavba technickej infraštruktúry pre obecné domy s bytmi
- Výstavba a rekonštrukcia obecných bytov v bytovom dome
- Obnova a modernizácia obecného bytového domu za účelom energetickej efektívnosti
- Výstavba technickej infraštruktúry pre individuálnu výstavbu
- Podpora individuálnej bytovej výstavby
- Podpora energetickej efektívnosti rodinných domov
- Vytvorenie registra bývania v obci (voľné byty, domy, stavebné pozemky)

Opatrenie 3.2

Stabilizácia siete škôl a školských zariadení v obci

Aktivity:

- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba budovy materskej školy
- Modernizácia, rekonštrukcia a údržba interiérového vybavenia materskej školy
- Rozširovanie a modernizácia vybavenosti materskej školy, nákup interaktívnych hračiek
- Výstavba a rekonštrukcia detského ihriska v materskej škole
- Podpora výmenných pobytov žiakov s partnerskými školami v zahraničí
- Podpora žiakov aktívne sa zapájať do vedomostných a športových súťaží
- Komunikácia a podpora komunikácie „škola – rodičia“ pri usmerňovaní ďalšieho výberu vzdelávania u žiakov
- Prezentácia kvality školy a výsledkov žiakov
- Podpora propagácie školy na webových stránkach

Opatrenie 3.3

Podpora voľnočasových aktivít detí, mládeže a rodín s deťmi, aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení, podpora pestrosti voľnočasového využitia

Aktivity:

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

- ❑ Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami detí a mládeže
- ❑ Podpora pravidelnej klubovej a krúžkovej činnosti detí, mládeže, dospelých aj seniorov
- ❑ Zabezpečenie elektronickej a telekomunikačnej distribúcie všetkých oznamov obyvateľom obce
- ❑ Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- ❑ Výstavba a modernizácia multifunkčného ihriska
- ❑ Výstavba, modernizácia športových klubov a nákup športového zariadenia, náradia a náčinia
- ❑ Organizovanie pravidelných športových podujatí
- ❑ Prestavba, modernizácia a údržba kultúrneho domu
- ❑ Nákup interiérového vybavenia a zariadenia pre polyfunkčné využitie kultúrneho domu
- ❑ Organizovanie tradičných kultúrnych podujatí

Opatrenie 3.4

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií a podpora edukácie detí a mládeže ohrozených patopsychologickými rizikami a slabým sociálno-rodinným zázemím

Aktivity:

- ❑ Podpora preventívnych opatrení pre mládež aj dospelých ohrozených drogovými a ostatnými závislosťami
- ❑ Spolupráca a podpora spolupráce s odborníkmi na prechádzanie drogovej a inej závislosti, pravidelná edukačná osвета
- ❑ Zabezpečenie a podpora poradenskej činnosti v krízovej situácii detí, mládeže, osamelých rodičov
- ❑ Prezentácia úspechov detí a mládeže, ktorí úspešne prekonali krízovú situáciu
- ❑ Podpora mladých dospelých pri zaradení do života

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

PRIORITA 4: POMOC OBČANOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Opatrenie 4.1

Budovanie zázemia pre občanov obce so zdravotným postihnutím

Aktivity:

- Vytvorenie a permanentná aktualizácia databázy potrieb sociálnych a zdravotníckych služieb obyvateľov obce so zdravotným postihnutím
- Vybudovanie, modernizácia a údržba centra pre zdravotné cvičenie a rehabilitáciu
- Vybudovanie, modernizácia a údržba denného centra typu chránenej dielne
- Podpora podnikateľov zamestnávajúcich obyvateľov obce v chránenej dielni
- Budovanie a podpora budovania bezbariérového prístupu do verejných priestranstiev

Opatrenie 4.2

Podpora aktívnej činnosti spolkov a združení zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- Výstavba a modernizácia denného centra pre zdravotne postihnutých občanov zameraného na aktivity podporujúce mobilizáciu ich zručností a schopností
- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti sociálnej a zdravotníckej pomoci
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií a spolkov zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami zdravotne postihnutých občanov
- Podpora klubovej a záujmovej činnosti
- Začlenenie zdravotne postihnutých občanov do primeraných aktivít rozvoja obce

Opatrenie 4.3

Starostlivosť o bezpečnosť zdravotne postihnutých občanov

Aktivity:

- Podpora obecných elektronických médií a kanálov
- Pravidelná edukácia v oblasti osobnej bezpečnosti zdravotne postihnutých občanov
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie
- Podpora rozširovania osobných bezpečnostných signalizačných zariadení

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

PRIORITA 5: ROZVOJ POMOCI OBČANOM S RIZIKOM SOCIÁLNEHO VYLÚČENIA

Opatrenie 5.1

Zvyšovanie kvality života obyvateľov a dostupnosti bývania v obci

Aktivity:

- Vysporiadanie pozemkov pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- Príprava projektovej dokumentácie pre výstavbu nízkoštandardných obecných bytov
- Vybudovanie technickej infraštruktúry pre výstavbu bytového domu s nízkoštandardnými bytmi
- Výstavba bytového domu s nízkoštandardnými bytmi

Opatrenie 5.2

Podpora zvyšovania kvalifikácie pracovnej sily vstupujúcej na trh práce

Aktivity:

- Zníženie miery predčasného ukončenia školskej dochádzky podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a sekundárnemu vzdelaniu
- Zlepšenie prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, obnova zručností a spôsobilostí pracovnej sily
- Podpora vzdelávania v oblasti remeselných zručností
- Pravidelná analýza potrieb podnikateľských subjektov pôsobiacich v regióne
- Podpora spolupráce školy s potenciálnymi zamestnávateľmi
- Podpora informovanosti rodičov a žiakov pri výbere štúdia po ukončení základnej školy v nadväznosti na potreby trhu práce
- Poskytovanie pravidelných informácií o potrebách trhu práce aj o aktívnej politike zamestnanosti v rámci kraja a priľahlých regiónov
- Poskytovanie pravidelných informácií o možnostiach vzdelávania sa s prepojením na potreby trhu práce
- Využívanie aktivačných činností v obci

Opatrenie 5.3

Podpora aktívnej činnosti mimovládnych organizácií, spolkov a združení

Aktivity:

- Podpora vzniku, činnosti a inštitucionálneho rozvoja neziskových organizácií pôsobiacich v oblasti pomoci marginalizovaným komunitám
- Vybudovanie a modernizácia komunitného centra pre marginalizovanú skupinu obyvateľov

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

- Motivácia marginalizovanej komunity stanoviť a rešpektovať „autoritu“ z vlastných radov, ktorá bude aktívne spolupracovať so starostom obce a poslancami
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa edukáciou marginalizovanej komunity v oblasti základných hygienických návykov, manažmentu dňa a ďalších schopností
- Vytváranie a podpora vytvárania neziskových organizácií zaoberajúcich sa voľnočasovými aktivitami
- Mobilizácia športového a kultúrneho potenciálu marginalizovanej komunity, zapájania do kultúrnych a spoločenských akcií obce
- Zabezpečenie administratívnej pomoci a poradenstva pri komunikácii s inštitúciami, organizáciami a zariadeniami
- Poradenská činnosť pri riešení mimoriadnej, alebo ťaživej situácie

7.3 ČIASTKOVÉ CIELE A MOBILIZUJÚCI AKČNÝ PLÁN

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 4: POMOC OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	sprievodcovská služba a predčitateľská služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2024
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM A OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	Sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku
PRIORITA	2: STABILIZÁCIA A ROZVOJ SOCIÁLNEJ POMOCI SENIOROM 4: POMOC OBYVATEĽOM SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM
AKTIVITA	prepravná služba
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2024
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

ČIASTKOVÝ CIEĽ	STABILIZÁCIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB NA POMOC RODINÁM
DRUH SOCIÁLNEJ SLUŽBY	Podporné služby
PRIORITA	3: PODPORA RODINY S DEŤMI, STAROSTLIVOSŤ O MLÁDEŽ
AKTIVITA	podpora samostatného bývania
FORMA SOCIÁLNEJ SLUŽBY	terénna
ČASOVÝ HORIZONT REALIZÁCIE	2024
REALIZÁTOR	obec
ZODPOVEDNÁ OSOBA	starostka obce

8. REALIZAČNÉ ZÁZEMIE

Realizačná časť Komunitného plánu identifikuje manažment riadenia, popisuje organizačné zabezpečenie realizácie aktivít aj systém monitorovania a hodnotenia plnenia.

8.1 MANAŽMENT PROGRAMU ROZVOJA OBCE

Obecné zastupiteľstvo

je najvyšším orgánom riadenia a realizácie Komunitného plánu. Schvaľuje uznesením Komunitný plán, jeho aktualizáciu a aktualizáciu jeho častí a navrhuje v rozpočte obce jeho finančné zabezpečenie. Obecné zastupiteľstvo ďalej: kontroluje dosahovanie stanovených cieľov, pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie, schvaľuje partnerstvá územnej spolupráce s orgánmi a inštitúciami aj s podnikateľskými subjektmi, zamestnávateľmi a s neziskovým sektorom pôsobiacich v oblasti poskytovania a zabezpečovania sociálnych služieb za účelom naplnenia aktivít Komunitného plánu. Má na zreteli vyvážené zabezpečenie sociálnych služieb.

Starosta/starostka

je koordinátorom a manažérom realizácie Komunitného plánu. Navrhuje obecnému zastupiteľstvu na schválenie jednotlivé námety a podnety na realizáciu a rozvoj sociálnych služieb v obci. Každoročne predkladá obecnému zastupiteľstvu hodnotiacu správu.

Terénny sociálny pracovník

Realizácia Komunitného plánu vyžaduje systematickú prácu. Odporúča sa zriadenie plateného zamestnanca obce za účelom systematickej práce s identifikovanými cieľovými skupinami.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

8.2 MONITOROVANIE A HODNOTENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie Komunitného plánu patria aj **monitorovanie a hodnotenie** na úrovni programu ako celku aj jednotlivých aktivít.

Obec pravidelne monitoruje potreby občanov aj ich požiadavky na poskytovanie ďalších sociálnych služieb, alebo nezájum o aktuálne poskytované sociálne služby. Monitorovanie potrieb je súčasťou každodennej aplikačnej praxe a prejavom záujmu obce o sociálne potreby svojich občanov. Súčasťou monitorovania je aj sumarizácia pripomienok a požiadaviek od občanov. Výsledky monitorovania sú premietnuté do každoročného hodnotenia Komunitného plánu a do hodnotiacej správy, ktorú pripravuje starostka obce a predkladá na rokovanie obecnému zastupiteľstvu.

Komunitný plán je vyhodnocovaný 1 x ročne. Hodnotenie Komunitného plánu za priebežný rok - hodnotiacu správu predkladá starostka obce na rokovanie obecnému zastupiteľstvu obce koncom kalendárneho roka, v priebehu mesiacov september – október, najneskôr v čase prípravy a tvorby rozpočtu obce na nasledujúci kalendárny rok. Obecné zastupiteľstvo berie správu na vedomie. Zároveň môže na základe monitorovania a hodnotenia navrhnúť uznesením aktualizáciu Komunitného plánu v ďalšom kalendárnom roku. Závery hodnotenia Komunitného plánu sú zohľadnené pri príprave rozpočtu obce na nasledujúci rok.

8.3 AKTUALIZÁCIA KOMUNITNÉHO PLÁNU

Komunitný plán je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Motiváciou pre aktualizáciu Komunitného plánu sú:

- a) podnety od občanov získané písomne, ústne aj prostredníctvom verejného zhromaždenia,
- b) skúsenosti terénnej práce a vlastná analýza potrieb obyvateľov.

Sociálne potreby ohrozených skupín sa vyvíjajú a v súlade s týmto vývojom potrieb sa bude vyvíjať a aktualizovať aj strategická časť dokumentu – v nadväznosti na pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie potrieb občanov.

Na základe hodnotiacej správy, ktorú predloží starostka obce obecnému zastupiteľstvu obce môže obecné zastupiteľstvo obce rozhodnúť uznesením o potrebe aktualizácie Komunitného plánu, prioritne jeho strategickjei časti. Proces prípravy aktualizácie

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

Komunitného plánu je v súlade s aktuálnou legislatívou a s primeraným použitím ustanovení zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Aktualizovaný Komunitný plán schvaľuje obecné zastupiteľstvo uznesením.

9. FINANČNÉ ZÁZEMIE

Rozpočet obce odráža reálne možnosti aj záujem obce realizovať Komunitný plán v súlade s jeho prioritami, opatreniami aj aktivitami. Pri tvorbe svojho rozpočtu obec zohľadňuje aktuálne požiadavky v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi, všeobecne záväznými nariadeniami obce a vytvára finančnú rezervu na zabezpečenie a pomoc obyvateľom pri mimoriadnej, alebo krízovej situácii.

Obec pri napĺňaní cieľov Komunitného plánu využije možnosti donorov a má ambíciu podávať žiadosti o nenávratné finančné príspevky smerujúce do rozvoja sociálnych a súvisiacich služieb a infraštruktúry.

ZÁVER

Schválený Komunitný plán sociálnych služieb je otvorený dokument, ktorý sa môže aktualizovať, dopĺňať o nové Aktivity a Opatrenia, respektíve, môžu sa niektoré Aktivity a Opatrenia zrušiť. Služi ako rozvojový dokument pre obec a jej obyvateľov. Vykonateľnosť jednotlivých Aktivít, Opatrení a dosiahnutie stanovených cieľov bude závisieť od mnohých faktorov. Najkritickejším prvkom je finančná náročnosť jednotlivých priorít. Pridanou hodnotou pri realizácii jednotlivých Aktivít je aktívne zapojenie obyvateľov a zúčastnených skupín či komunit. Realizátorom Komunitného plánu nie je len samotná obec, ale aj ďalší poskytovatelia sociálnych služieb, podnikatelia, záujmové skupiny a aj štátna správa, preto popri financovaní z rozpočtu obce sa pri jednotlivých opatreniach môže využiť aj viaczdrojové financovanie. Realizáciu Komunitného plánu riadi manažment obce. Riadenie realizácie je založené na orgánoch obce.

KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB OBCE MALÉ TRAKANY

SCHVÁLENIE KOMUNITNÉHO PLÁNU SOCIÁLNYCH SLUŽIEB

DOKUMENT	KOMUNITNÝ PLÁN SOCIÁLNYCH SLUŽIEB ŠTRUKTÚRA DOKUMENTU: ÚVOD: táto časť dokumentu obsahuje obsah dokumentu podľa jednotlivých kapitol, stručný popis kontextu vzniku a chronológie prípravy, stručné zhrnutie východiskových koncepčných dokumentov a právny rámec; ANALYTICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje komplexnú analýzu súčasného stavu sociálneho a demografického vývoja obce vrátane SWOT; STRATEGICKÁ ČASŤ: táto časť dokumentu obsahuje víziu územia, programové opatrenia a aktivity, realizáciu aj finančné zabezpečenie; ZÁVER: obsahuje finalizáciu dokumentu a jeho predloženie na schválenie;
SPRACOVANIE	FORMA SPRACOVANIA: Komunitný plán sociálnych služieb obce je spracovaný s podporou reprezentantov zúčastnených na jeho tvorbe a spracovaní. Pri spracovaní Komunitného plánu je použitá kombinácia expertnej a komunitnej metódy, kde návrhy častí plánu boli doplňované, pripomienkované poslancami s cieľom dosiahnuť maximálnu dohodu o rozvoji sociálnych služieb obce. Zdrojom informácií bol obecný úrad, Štatistický úrad a ďalšie. Spracovatelia vychádzali z poznatkov od manažmentu obce, využili získané iniciatívne návrhy zo stretnutí s riadiacou skupinou a s pracovnou skupinou. Komunitný plán obce je v súlade s Konceptiou rozvoja sociálnych služieb vyššieho územného celku aj v súlade s aktuálnou legislatívou. OBDOBIE SPRACOVANIA: Komunitný plán bol spracovaný v období apríl – jún 2018 RIADIACA SKUPINA: Pozostáva z 1 člena. PRACOVNÁ SKUPINA: Pozostáva z 2 členov a k príprave Komunitného plánu sa členovia pracovnej skupiny stretli 3x. NÁKLADY NA SPRACOVANIE: Komunitný plán obce bol spracovaný v nadväznosti na Zmluvu o dielo medzi obcou a spracovateľom za dohodnutú cenu za dielo.
PREROKOVANIE	Komunitný plán bol prerokovaný a pripomienkovaný na rokovaní obecného zastupiteľstva dňa: 12. 6. 2018
SCHVÁLENIE	Komunitný plán bol schválený a pripomienkovaný na rokovaní obecného zastupiteľstva dňa: 12. 6. 2018